

Rúfusove básne o deťoch, ktoré túžia po rodičoch, ožívajú v knihe s ilustráciami detí z centier pre deti a rodiny

Bratislava, 29. január 2026 – **Básne, ktoré hovoria o tom, čo mnohé deti prežívajú potichu. Slová Milana Rúfusa, ktoré ani po jeho smrti nestratili silu. A ilustrácie detí, ktoré vyrastajú bez vlastnej rodiny. Organizácia Úsmev ako dar spolu s komisárom pre deti Jozefom Mikloškom uvádzajú do života výnimočnú knihu básní *Aby deti otcov mali, aby mali mamy*.**

Komisár pre deti a organizácia [Úsmev ako dar](#) predstavujú verejnosti výnimočnú knihu básní Milana Rúfusa *Aby deti otcov mali, aby mali mamy*. Publikácia vznikla symbolicky v spolupráci s deťmi z centier pre deti a rodiny a nesie silné posolstvo o rodine, vzťahoch a potrebe bezpečného zázemia. Práve detský pohľad – úprimný, bez pretvácky – dodáva tejto knihe výnimočnú emóciu.

Zbierka vychádza **po smrti Milana Rúfusa** a obsahuje aj **dve doposiaľ nepublikované básne**, ktoré sa našli v jeho pozostalosti. Ide o slová, ktoré verejnosť doteraz nepoznala a ktoré ešte intenzívnejšie otvárajú témy detstva, rodičovstva a zodpovednosti dospelých voči tým najzraniteľnejším..

Vizuálnu podobu knihy dotvárajú ilustrácie vytvorené deťmi z centier pre deti a rodiny. Ich autentický výtvarný prejav vnáša do básní úprimnosť, čistotu a pravdivý detský pohľad na svet. Práve prepojenie poézie jedného z najvýznamnejších slovenských básnikov s tvorbou detí, ktoré vyrastajú bez vlastnej rodiny, dáva knihe silný ľudský a spoločenský rozmer.

*"Pri jednom z mnohých stretnutí mi Milan Rúfus povedal vetu, na ktorú dodnes často myslím: „Čo ľudia pokazili, ľudia môžu napraviť.“ V tej jednoduchej myšlienke je obsiahnuté všetko. Nádej, zodpovednosť aj viera v človeka. Situácia detí sa dnes stáva čoraz komplikovanejšou nielen u nás, ale v celom svete. Deti vyrastajú v realite, ktorá je často rýchla, neistá a citovo chudobná. O to viac potrebujú istotu, že majú pri sebe dospelých, ktorí ich vidia, počujú a milujú. Práve v tomto čase prichádza na pomoc poet detskej duše Milan Rúfus. V zbierke *Aby deti otcov mali, aby mali mamy* citlivo pomenúva to, čo je pre deti najdôležitejšie – aby mali blízkosť, vzťahy, bezpečie a lásku. Jeho verše nenabádajú, nekričia, ale ticho pripomínajú, čo robí detstvo šťastným. Táto kniha je pozvaním pre nás dospelých – zastaviť sa, zamyslieť sa a znovu si uvedomiť, že budúcnosť detí sa nezačína v zákonoch ani v systémoch, ale v srdci človeka. Je iba na nás, aký svet deťom pripravíme,"* hovorí **Jozef Mikloško, Komisár pre deti**, ktorý spolu s Ingeborg Pavlovičovou, blízkou priateľkou Magdy Rúfusovej uviedol knihu do života výstrižkami písmeňiek a srdiečok.

Kniha vznikla ako pocta dielu Milana Rúfusa a pripomenutie jeho nadčasového odkazu. Jeho básne o deťoch, rodičoch a vzťahoch sa dotýkajú podstatných otázok ľudskosti aj dnes. Prostriedky získané prostredníctvom jej uvedenia medzi čitateľov podpora mladých dospelých z náhradnej starostlivosti na ceste k samostatnému životu. Zakúpením tejto knihy

tak čitatelia podporia aktivity, ktoré mladým ľuďom z detských domovov pomáhajú vstupovať do dospelosti dôstojne a s nádejou.

„Téma rodiny, ktorú Milan Rúfus vo svojej tvorbe tak citlivo otváral, je aj jadrom našej práce v Úsmev ako dar. Výťažok z predaja knihy pomôže mladým dospelým, ktorí vyrástli bez vlastnej rodiny, aby mali lepšiu šancu začať svoj život samostatne a dôstojne,“ uvádza predsedníčka organizácie Úsmev ako dar Milka Chovancová-Bezáková.

Súčasťou slávnostného uvedenia knihy do života budú aj vinše a osobné odkazy od blízkych spolupracovníkov a priateľov diela, ktoré knihe dodajú symbolický rozmer prepájania generácií, hodnôt a ľudských skúseností.

Knihá *Aby deti otcov mali, aby mali mamy* bude v predaji od polovice februára vo vybraných kníhkupectvách a prostredníctvom organizácie Úsmev ako dar.

Viac o projektoch organizácie a možnostiach zapojenia nájdete na www.usmev.sk.

Úsmev ako dar už 35 rokov vykonáva terénnu sociálnu prácu, posilňuje systémovú svojpomoc širokých rodín, pripravuje a sprevádza náhradných rodičov, buduje centrá pre obnovu rodiny a zariadenia núdzového bývania, či domy na polceste pre mladých bez rodinného zázemia, poskytuje opusteným deťom oporné vzťahy, naplňa ich potreby v oblasti voľného času a osobnostného rozvoja, sieťuje kompetentných odborníkov a podieľa sa na tvorbe legislatívnych noriem. Plnohodnotné a harmonické detstvo v kruhu rodiny je nezastupiteľnou hodnotou ako pre každé dieťa, tak pre celú spoločnosť. Táto hodnota si zaslúži našu ochranu a deti, ktorým ju nemôžu sprostredkovať vlastní rodičia, si zaslúžia našu podporu. Programy spoločnosti Úsmev ako dar vznikli a trvajú práve preto, aby podporu deťom a ich rodinám dlhodobo prinášali.

Úrad komisára pre deti si v roku 2026 pripomína desiate výročie svojho založenia. Komisár pre deti dlhodobo chráni a presadzuje práva detí, dohliada na ich dodržiavanie a aktívne upozorňuje na situácie, v ktorých sú porušované. Prijíma a preveruje podnety, komunikuje s orgánmi verejnej moci a iniciuje systémové zmeny v oblasti ochrany práv dieťaťa. Podporuje osvetu, vzdelávanie a šírenie povedomia o právach detí medzi odbornou aj laickou verejnosťou, spolupracuje s inštitúciami doma i v zahraničí a podieľa sa na tvorbe legislatívnych opatrení. Jednou z dôležitých súčastí jeho práce je detská a mládežnícka participácia, aby bol vypočutý a rešpektovaný hlas detí a mladých ľudí.